

NÁVŠTĚVA ČESKÉ RODINY

ZPOVĚĚ JEDINCE, KTERÝ PŘEŽIL

NEDÁVNO JSEM SE DOPUSTIL chyby a navštívil jednu českou rodinu. Dneska, o několik dní později, se z té zkušenosti pořád ještě zotavuji. Nevím, jak to zvládá ta česká rodina. Doufám, že jsou všichni v pořádku. Byli už dost vynervovaní, když jsem k nim dorazil. A pak to šlo od desíti k pěti. Nakonec jsem byl rád, že jsem vyvázl živý.

Mám dojem, že celá věc byla částečně moje chyba. U nás v Americe si příliš nelámeme hlavu, když chceme přátelům zavolat a říct jim, že ten den k nim zaskočíme na návštěvu. Obvykle jen řeknou: „Jo, klidně přijď.“

Je zřejmé, že tady v Čechách je to trochu složitější.

V tomto případě byl důvod návštěvy následující: dlužil jsem svému českému příteli nějaké peníze. Taký jsem si uvědomil, že mám jednání ve čtvrti, kde žije, a tak jsem mu ráno zavolaal a ptal se ho, jestli se můžu u něj stavít a ty peníze mu dát.

„Ale jo,“ povídá, i když jsem v jeho hlase ucítil trochu nervozity. „Kdy asi přijdeš?“

„Co takhle kolem jedenácti třiceti?“ ptám se ho.

„No ...“ odpověděl. „Momentik.“ Položil sluchátko a pak jsem zaslechl hlasy. Jeho a ještě jeden, patrně jeho ženy. Jejich výměna názorů nějakou chvíli trvala a zdálo se, že je stále hlučnější. Potom sluchátko konečně zase zvedl a povídá: „Promiň to zdržení. Jo, jistě. Jedenáct třicet je fajn.“

Chtěl jsem se u něj jen zastavit, dát mu peníze, co jsem mu dlužil, možná si vypít kávu, trochu si popovídat a zase jít. Prostý plán. Neuvedomil jsem si ale, že svým zdánlivě jednoduchým úmyslem jsem bezděčně zapřičinil v bytě svého přítele to, co lze nazvat „pauza české pohostinnosti“.

NÁVŠTĚVY? KLIDNĚ!

ALE MUSEJÍ DODRŽOVAT NÁVŠTĚVNÍ HODINY!

Chyba 1: Sjednáno na poslední chvíli! Poté, co se manželka mého přítele dozvěděla, že dorazím za dvě hodiny, zpanikařila při představě, že host uvidí její „neuklizený“ byt, a okamžitě se pustila do horečnatého smýčeni každého koutku.

Chyba 2: Návštěva kolem času na jídlo. Neplánoval jsem návštěvu delší než půl hodiny, a tak jsem předpokládal, že nenaruším rodinný oběd a jeho zvyklosti. Naneštěstí pro mého přítele si se mnou přesně nedomluvil předpokládané trvání návštěvy. „Přijde v jedenáct třicet?“ ptala se ho žena. „Zůsta-ne u nás na oběd? Nabídl jsi mu to? Proč jsi ho na oběd nepozval? Co když bude mít hlad? Nemám nakoupeno!“

A v ten okamžik se nabídla matka mého přítele, která žije s ním, jeho manželkou a jejich dětmi, že pro mě upeče nějakou sladkost. Možná že slovo „nabídla“ není ten nejvýstižnější výraz pro způsob, kterým to podala. Podle mého přítele to celé znělo spíš takhle: „Ježíšíkriste, to já budu muset něco upéct, jako bych neměla dost práce i tak!“

Takže když jsem konečně do bytu svého přítele dorazil, přivítal mě ve dveřích sice s úsměvem

na tváři, ale byl to takový ten napjatý úškleb, co vidíte ve tváři člověka, který právě vza-du na zahradě zakopal mrtvolu a teď otevřít dveře a zjišťuje, že tam stojí policista. Tedy ten nervózní úsměv, co říká: „Á nazdárek! Jasně, všechno v pořádku. Proč ne? Pojďte dál, strážníku.“

Přítel se mi nejprve omlouval za „ten nepořádek“, i když se mi jejich byt, tedy to, co jsem z něj viděl, zdálo dokonale uklizený. Pak mě přišla přivítat jeho žena. Z tváři se jí jen lilo z dvouhodinového uklizení. Její první věta byla omluva za „ten nepořádek“.

Z kuchyně se ozvalo zaječení: „Ježíšíííí, ono se to vůbec nechce péct!“

„Doufám, že neruším,“ povídám hostitelům. Můj přítel i jeho žena mě začali ujišťovat, že neruším, oba tónem, kterým policistovi vysvětlujete, že tu hromadu hlíny vza-du na zahradě udělal obrovský krtek.

V průběhu následující hodiny jsem nejprve dostal kávu, po hlasité a déletrvajícím debatě v kuchyni mezi manželkou mého přítele a jeho matkou nad hlavolamem, jakou že kávu by mi vlastně měly udělat. Pak mi matka mého přítele přinesla kousek bábovky. A já

se dopustil kardinální chyby a její dobrotu odmítl, protože jsem ten den dost pozdě snídal. To vedlo k hádce mezi mým přítelem a jeho matkou na téma mé chuti k jídlu. Nakonec se hádali o tom, jestli by nebylo lepší, aby raději usnula na věky (její návrh), nebo aby se spíš pro jednu uklidnila (jeho nápad).

V jeden moment odešel můj přítel do dětského pokoje a násilím přivlekl své potomky od počítačů, aby mě pozdravili. „Pozdravte!“ poručil jim, což obě děti udělaly tónem, který pranic neskrýval: No a co? Vza-du na zahradě jsme už zakopali spoustu mrtvol. Co s tím uděláte?

Nakonec si ani nepamatuju, jak jsem se odtamtud vypařil. Myslím, že to bylo v okamžiku, kdy se můj přítel, jeho manželka, jeho matka a jeho děti v kuchyni dohadovali, co vlastně budou mít k obědu. Mám dojem, že jsem se ani nerozloučil.

Je to zvláštní. Ještě nedávno jsem se začínal obávat o to, že jsou v dnešní české společnosti lidé vzájemně stále víc a víc izolováni. A teď si začínám říkat, jestli to možná není docela dobrá věc.

steve.fisher@vodafone.cz